

Sygn. akt I C 135/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2021r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 sierpnia 2021r. w K.

sprawy z powództwa **J. Ł. (PESEL (...))**

przeciwko pozwanemu **(...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę

sprawy z powództwa **mał. M. Ł. (1) (PESEL (...)) reprez. przez przedstawiciela ustawowego J. Ł.**

przeciwko pozwanemu **(...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz:

1. powódki J. Ł. kwotę 14.769,90zł (czternaście tysięcy siedemset sześćdziesiąt dziewięć złotych 90/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

a. od kwoty 9.000,00zł od dnia 24 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty,

b. od kwoty 219,90zł od dnia 24 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty,

c. od kwoty 1.550,00zł od dnia 28 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty,

d. od kwoty 200,00zł od dnia 16 maja 2020r. do dnia zapłaty,

e. od kwoty 1.700,00zł od dnia 27 czerwca 2020r. do dnia zapłaty,

f. od kwoty 200,00zł od dnia 11 sierpnia 2020r. do dnia zapłaty,

g. od kwoty 200,00zł od dnia 8 września 2020r. do dnia zapłaty,

h. od kwoty 1.700,00zł od dnia 22 października 2020r. do dnia zapłaty,

2. powódki mał. M. Ł. (1) kwotę 6.650,00zł (sześć tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

a. od kwoty 3.000,00zł od dnia 24 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty,

b. od kwoty 200,00zł od dnia 24 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty,

c. od kwoty 1.550,00zł od dnia 26 czerwca 2020r. do dnia zapłaty,

d. od kwoty 1.700,00zł od dnia 10 lipca 2020r. do dnia zapłaty,

e. od kwoty 200,00zł od dnia 11 sierpnia 2020r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo mał. M. Ł. (1) w pozostałej części,

III. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu od pozwanego (...) S.A. z/s w W. tytułem części nieuiszczonych wydatków kwotę 753,10zł (siedemset pięćdziesiąt trzy złote 10/100),

IV. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz:

1. powódki J. Ł. kwotę 4.667,00zł (cztery tysiące sześćset sześćdziesiąt siedem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600,00zł (trzy tysiące sześćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami w wysokości w stosunku rocznym odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

2. powódki mał. M. Ł. (2) kwotę 1.361,22zł (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt jeden złotych 22/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami w wysokości w stosunku rocznym odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 135/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 stycznia 2021r. powódki J. Ł. i mał. M. Ł. (1) repr. przez przedstawiciela ustawowego J. Ł. skierowały do tut. Sądu żądania zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z/s w W., i tak:

- na rzecz powódki J. Ł. łącznie kwoty 14.769,90zł, przy czym tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 5 lutego 2020r. kwotę 9.000,00zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 24 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty oraz tytułem odszkodowania łączną kwotę 5.769,90zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot 219,90zł, 1.550,00zł, 200,00zł, 1.700,00zł, 200,00zł, 200,00zł, 1.700,00zł odpowiednio od dnia 24 i 28 kwietnia, 16 maja, 27 czerwca, 11 sierpnia, 8 września i 22 października 2020r. do dnia zapłaty, a ponadto zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

- na rzecz powódki mał. M. Ł. (1) łącznie kwoty 8.650,00zł, przy czym tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 5 lutego 2020r. kwotę 5.000,00zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 24 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty oraz tytułem odszkodowania łączną kwotę 3.650,00zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot 200,00zł, 1.550,00zł, 1.700,00zł, 200,00zł odpowiednio od dnia 24 kwietnia, 26 czerwca, 10 lipca, 11 sierpnia 2020r. do dnia zapłaty, a ponadto zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódki wskazały, że w dniu 5 lutego 2020r. sprawca zdarzenia, kierujący pojazdem m – ki S. (...) o nr rej. (...) nie zachował należytej ostrożności i odległości od poprzedzającego samochodu m – ki F. (...) o nr rej. (...), w wyniku czego najechał na jego tył, co spowodowało powstanie obrażeń u powódek.

Powódka J. Ł. została przetransportowana i była konsultowana w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K., gdzie udzielono jej pomocy medycznej.

U powódki J. Ł. rozpoznano uraz powięziowo – mięśniowy szyi. Powódce zlecono przyjmowanie leków oraz konsultację w poradni ortopedycznej.

Powódka kontynuowała leczenie powypadkowe, pozostawała pod opieką medyczną lekarza rodzinnego oraz konsultowała się ortopedycznie.

Powódka dla poprawy stanu zdrowia poddała się na zlecenie lekarza ortopedy zabiegom rehabilitacyjnym i fizjoterapeutycznym.

Powódka nadal odczuwa negatywne skutki zdarzenia.

Powódka podniosła również, że w związku z leczeniem i rehabilitacją poniosła wydatki w łącznej wysokości 5.769,90zł.

Powódka mał. M. Ł. (1) w związku z wypadkiem odczuwała ból w rejonie prawego kolana, co powodowało jego ograniczoną ruchomość. W związku z powyższym powódka konsultowała się u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz u ortopedy. Powódce zlecono przyjmowanie środków farmakologicznych oraz odbycie zabiegów rehabilitacyjnych i fizjoterapeutycznych.

Sprawca zdarzenia w chwili wypadku objęty był ochroną ubezpieczeniową z tytułu odpowiedzialności cywilnej w towarzystwie pozwanego.

Powódki dokonały zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego. W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne w ramach którego przyznał powódkom na rzecz każdej z nich kwoty po 500,00zł tytułem zadośćuczynienia oraz na rzecz powódki J. Ł. kwotę 45,00zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z/s w W. wniósł o oddalenie powództw w całości oraz o zasądzenie od powódek na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego kwalifikowanego pisma procesowego pozwany wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego ustalił rodzaj, charakter i rozległość uszkodzeń ciała i uszczerbku na zdrowiu powódek oraz zasadność i celowość poniesionych przez nie kosztów leczenia oraz rehabilitacji i innych wydatków oraz przyznał zadośćuczynienie w wysokości po 500,00zł, które odpowiada rozmiarom krzywdy powódek i je rekompensuje w całości, a ponadto uznał za zasadne z tytułu zwrotu kosztów leczenia powódki J. Ł. przyznanie jej odszkodowania w wysokości 45,00zł.

Sąd Rejonowy ustalił, następujący stan faktyczny.

W dniu 5 lutego 2020r. ok. godz. 13.30 w miejscowości K., na drodze krajowej nr (...) kierujący pojazdem m – ki S. (...) o nr rej. (...) wytworzył stan niebezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że najechał na tył samochodu m – ki F. (...) o nr rej. (...) kierowanego przez powódkę J. Ł., którego pasażerem była powódka mał. M. Ł. (1), co doprowadziło do zderzenia aut i powstania uszczerbku na zdrowiu powódek.

(zdjęcia k. 16-17, podsumowanie zgłoszenia szkody k. 107-114, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 135, zeznania świadka G. Ł. k. 157v 00:45:45-00:41:03, przesłuchanie powódki J. Ł. k. 157-157v 00:06:05-00:09:47, przesłuchanie powódki mał. M. Ł. (1) k. 157v 00:09:47-00:34:45)

Powódka J. Ł. w związku z wypadkiem była konsultowana w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K., gdzie udzielono jej pomocy medycznej w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym.

U powódki rozpoznano powierzchowny uraz szyi, część nieokreślona.

U powódki zastosowano leczenie farmakologiczne, zalecono chodzenie w kołnierzu ortopedycznym oraz kontrolę w poradni ortopedycznej.

Powódka kontynuowała leczenie u specjalisty ortopedy. Ortopeda rozpoznał u powódki uraz odcinka C kręgosłupa typu „smgnięcia biczem” oraz odcinka L-S kręgosłupa. Powódka w celu usprawnienia odbyła sesje zabiegów fizjoterapeutycznych.

(karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 18, skierowanie do poradni specjalistycznej k. 19, historia choroby k. 20, 23, 26-27, 29, skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne k. 21, 28, 30, zaświadczenie lekarskie k. 22, karta zabiegów fizjoterapeutycznych k. 24-25, 31, karta zlecenia wyjazdu zespołu ratownictwa medycznego k. 32, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 135, inf. NFZ k. 148-150, inf. ZUS k. 153)

Powódka mał. M. Ł. (1) w związku z wypadkiem była konsultowana u lekarza podstawowej opieki medycznej oraz ortopedycznie.

U powódki w wyniku wypadku komunikacyjnego rozpoznano uraz stawu kolanowego prawego. Powódka kontynuowała leczenie ortopedyczne. Powódka w celu poprawy stanu zdrowia odbyła sesje zabiegów fizjoterapeutycznych.

(historia choroby k. 33, 35, 39, skierowanie do poradni diagnostycznej k. 34, 40, karta zabiegów fizjoterapeutycznych k. 37-38, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 135, inf. NFZ k. 148-150, inf. ZUS k. 153)

W obszarze następstw ortopedycznych zdarzenia drogowego z dnia 5 lutego 2020r. powódka J. Ł. doznała obrażeń narządów ruchów w postaci skręcenia kręgosłupa szyjnego.

Obrażenia kliniczne organizmu powódki w postaci stanu po obrażeniach kręgosłupa szyjnego z zespołem korzonkowym na skutek urazu z dnia 5 lutego 2020r. spowodowały u powódki powstanie trwałego uszczerbku na zdrowiu w rozmiarze 5%.

(dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 135, opinia biegłego ortopedy k. 163-168, 188)

Powódki J. Ł. i mał. J. Ł., w wyniku zdarzenia, poza szkodą na osobie poniosły również wydatki z tytułu kosztów leczenia i rehabilitacji w łącznej wysokości odpowiednio powódka J. Ł. 5.769,90zł i powódka mał. M. Ł. (1) 3.650,00zł.

(karta zabiegów fizjoterapeutycznych k. 24-25, 31, 37-38, faktury k. 79-90, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 135)

W momencie zdarzenia sprawca wypadku posiadał zawartą z pozwanym (...) S.A. z/s w W. umowę odpowiedzialności cywilnej z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Powódki dokonały zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody na osobie i mieniu w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów. Postępowania szkodowe zostały zarejestrowane pod numerem (...) i (...).

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe i decyzjami z dnia 26 i 30 marca 2020r. przyznał:

- powódce J. Ł. kwotę 500,00zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 45,00zł tytułem kosztów leczenia oraz odmówił wypłaty w pozostałej części odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji,

- powódce mał. M. Ł. (1) kwotę 500,00zł tytułem zadośćuczynienia oraz odmówił wypłaty jakichkolwiek kwot z tytułu zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji.

(wezwanie do zapłaty k. 41-43, 44-45, 46-47, 48-49, 50, 51, 52-53, 54-55, 65-66, 67-68, 69, decyzja k. 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63-64, 71 72, 73, 74, 75, 76, 77-78, opinia kompleksowa OC k. 115-122, 123-131, wydruk z rejestrów k. 132-134, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 135)

Sąd uznał za przydatną do ustalenia stanu faktycznego opinię sporządzoną przez biegłego ortopeda albowiem jest ona pełna, jasna, zrozumiała, wyczerpująca i kompleksowa oraz wewnętrznie spójna. Biegły w opinii udzielił odpowiedzi na wszystkie postawione w tezie dowodowe pytania, sformułowania zawarte w treści opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegły przedstawił metody badawcze i materiał badawczy, na którym się oparł. Wnioski końcowe opinii są zwarte i precyzyjne, a ponadto wnioski opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłego badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Ponadto biegły w sposób fachowy i rzeczowy ustosunkował się również do wszystkich zarzutów skierowanych w stosunku do opinii wypowiadając się szczegółowo w obszarze każdego zastrzeżenia odwołując się przy tym do dokumentarnej materiału dowodowego oraz reguł postępowania przy sporządzaniu takiego typu operatów.

Podnoszone przez stronę pozwaną uwagi należy w tych warunkach uznać jedynie za polemikę z prawidłowo i właściwie sporządzonym dokumentem procesowym i nie stanowią podstawy do reformacji albo odrzucenia czy to w całości lub w części tak przeprowadzonych w postępowaniu rozpoznawczym czynności procesowych.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 kc ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, natomiast według reguły określonej w art. 436 § 2 kc w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności.

Opisana w cyt. powyżej przepisach odpowiedzialność jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka i winy.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2021.854 – j.t.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W sytuacji gdy wypadek komunikacyjny polegał na zderzeniu się dwóch pojazdów będących w ruchu, prawną podstawę orzekania o odpowiedzialności posiadaczy pojazdów za wynikłe z tego szkody stanowi art. 436 § 2 kc w zw. z art. 415 kc. W świetle treści przepisu art. 415 kc za szkodę odpowiada osoba, której zawinione zachowanie się jest źródłem powstania szkody. Czyn sprawcy pociągający za sobą odpowiedzialność cywilną musi być bezprawny, a więc niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego, a przy tym zawiniony. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są: powstanie szkody, zdarzenie, związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oznaczonego podmiotu a szkodą oraz wina sprawcy. Pod pojęciem szkody rozumie się - najogólniej rzecz biorąc - uszczerbek w dobrach prawnie chronionych osoby poszkodowanej. Element winy będzie się wyrażał przede wszystkim w sposobie poruszania się przez uczestnika kierowanym przezeń pojazdem w kontekście możliwości przypisania mu wszelkiej nieprawidłowości z punktu widzenia właściwej techniki i taktyki jazdy, zachowania należytej w danych warunkach pogodowych i drogowych ostrożności, możliwości dostrzeżenia

nadjeżdżającego samochodu i uniknięcia zderzenia. – por. wyrok SN z dnia 18 listopada 2004r. w sprawie o sygn. akt I CK 242/04, opubl. L..

W celu przypisania odpowiedzialności cywilnej posiadaczowi pojazdu – musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy łączący ruch pojazdu ze szkodą, tj. między krzywdą a zdarzeniem ją wyrządzającym albowiem rolą oraz istotą związku przyczynowego jako przesłanki roszczenia o zadośćuczynienie jest ocena, czy doznana szkoda niemajątkowa może być normalnym skutkiem zdarzenia szkodzącego, przy czym stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość ujemnych przeżyć, a także ich intensywność, stanowi tylko przesłankę określającą wysokość zadośćuczynienia, a nie przesłankę zasadności samego roszczenia z tego tytułu, przy przyjęciu, że treść art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1184/13, opubl. LEX nr 1454546, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 175/14, opubl. LEX nr 1489037, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 8/14, opubl. LEX nr 1500753, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 12 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1193/13, opubl. LEX nr 1451641.

Szkoda niemajątkowa i majątkowa musi pozostawać w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem w rozumieniu art. 361 § 1 kc.

Na tle art. 361 § 1 kc odnotowania wymaga, że na gruncie tego przepisu „obojętne jest, czy ma miejsce związek przyczynowy bezpośredni, czy pośredni oraz, czy jest to związek przyczynowy złożony, wieloczłonowy, z tym, że odpowiedzialność cywilną uzasadnia jedynie taki związek przyczynowy wieloczłonowy, w którym między poszczególnymi ogniwami zachodzi normalna zależność przyczynowa, a więc każde ogniwo tego związku podlega ocenie z punktu widzenia przyczynowości adekwatnej.

Norma zawarta w przepisie art. 361 § 1 kc opiera się na założeniach teorii adekwatnego związku przyczynowego, w wersji obiektywnej, zwanego też „normalnym związkiem przyczynowym”. Teoria ta zakłada, że związek przyczynowy zachodzi tylko wtedy, gdy w grupie wszystkich przyczyn i skutków mamy do czynienia jedynie z takimi przyczynami, które normalnie powodują określone skutki. Nie wystarczy więc stwierdzić istnienie związku przyczynowego jako takiego, lecz należy stwierdzić, że chodzi o następstwa normalne (a nie niezwykle, nadzwyczajne).

Związek przyczynowy należy pojmować jako obiektywne powiązanie ze sobą zjawiska nazwanego „przyczyną” ze zjawiskiem określonym jako „skutek”. Istnienie związku przyczynowego jako zjawiska obiektywnego determinowane jest okolicznościami faktycznymi sprawy. W pierwszej kolejności należy za pomocą testu „*conditio sine qua non*” zbadać, czy określony skutek stanowi obiektywne następstwo zdarzenia, które wskazano jako jego przyczynę, to znaczy, czy oceniany skutek nastąpiłby mimo braku wskazanej przyczyny. Jeżeli odpowiedź jest negatywna, czyli badany skutek nastąpiłby również mimo nieobecności tej przyczyny należy stwierdzić, że nie występuje żaden obiektywny związek przyczynowy i nie ma potrzeby dalszego badania, czy relacje pomiędzy przyczyną a skutkiem są adekwatne w rozumieniu art. 361 § 1 kc. Pojawienie się w przebiegu kauzalnym przyczyny zewnętrznej, nie powiązanej z działaniem lub zaniechaniem podmiotu odpowiedzialnego za powstanie szkody, przesądza o braku związku przyczynowego, jeśli bez przyczyny pierwotnej szkoda i tak powstałaby. Przepis art. 361 § 1 kc wiąże jednak odpowiedzialność tylko z normalnymi następstwami zjawisk stanowiących jej podstawę. W razie pozytywnego stwierdzenia, że dany fakt był koniecznym warunkiem wystąpienia skutku, należy rozważyć, czy wspomniane powiązania można traktować jako „normalne”, tzn. typowe lub oczekiwane w zwykłej kolejności rzeczy. Typowym jest skutek jaki daje się przewidzieć w zwykłym porządku rzeczy, taki, o którym na podstawie zasad doświadczenia życiowego, wiadomo, że jest charakterystyczny dla danej przyczyny jako normalny rezultat określonego zjawiska. Nie mieści się w płaszczyźnie adekwatnego związku przyczynowego skutek, który wprawdzie daje się łączyć z określonym zdarzeniem początkowym w sensie oddziaływania sprawczego, ale jest następstwem nietypowym, tj. nie występującym w kolejności zdarzeń, która charakterystyczna jest dla określonej przyczyny i przez to nie dającym się uwzględnić w ewentualnych przewidywaniach, a zarazem zależny jest w istocie od innych zdarzeń, które w zbiegu z przyczyną wyjściową jawią się jako przypadkowy zbieg okoliczności – por. wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 20 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 968/14, opubl. LEX nr 1770850, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 8 kwietnia

2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 959/14, opubl. LEX nr 1667508, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 4 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 68/14, opubl. LEX nr 1624064, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 824/14, opubl. LEX nr 1554766, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 785/13, opubl. LEX nr 1469375.

Zadośćuczynienie pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, czyli jego rolą jest wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) rozumianej jako cierpienie fizyczne (ból i innego rodzaju dolegliwości) i psychiczne (ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia), aby przynajmniej w ten sposób częściowo przywrócić równowagę zachwianą w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego. Okoliczność powyższa powoduje, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje w pierwszym rzędzie rozmiar i natężenie doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność negatywnych skutków zdrowotnych, np. stopień i trwałość kalectwa, w tym potrzeby stałej rehabilitacji, zażywania środków farmakologicznych, utrata perspektyw na przyszłość, konieczność korzystania z opieki osób trzecich, poczucie wykluczenia i nieprzydatności społecznej, a ponadto prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej, a także wiek poszkodowanego, konieczność zmiany zatrudnienia, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, utratę kontaktów towarzyskich, zmianę trybu życia, przyzwyczajzeń, czy też sposobu spędzania wolnego czasu.

Zmierzenie rozmiaru doznanej krzywdy nie jest możliwe, gdyż krzywda stanowi subiektywne przeżycie danej osoby. Niezbędne jest wszakże odniesienie wysokości żądanej kwoty do konkretnych, obiektywnych okoliczności faktycznych w danej sprawie, a nie do subiektywnego poczucia krzywdy osoby uprawnionej.

Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Zadośćuczynienie przyznawane jest jednorazowo, zatem musi rekompensować całą krzywdę w postaci cierpień fizycznych i psychicznych już doznanych jak i tych, które w związku z doznany uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego, a także prognozę na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 5 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1670/13, opubl. LEX nr 1509116, wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1622/13, opubl. LEX nr 1563513, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 615/14, opubl. LEX nr 1587268, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 457/14, opubl. LEX nr 1554625, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 936/13, opubl. LEX nr 1439218, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1593/13, opubl. LEX nr 1480479, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 829/13, opubl. LEX nr 1416140, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 755/13, opubl. LEX nr 1454457

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż pomiędzy zdarzeniem i powstałą u powódek szkodą niemajątkową istnieje adekwatny związek przyczynowy, który nie pozostaje w jakiegokolwiek zależności z istniejącymi u nich schorzeniami samoistnym i innymi dolegliwościami, a ocena zdiagnozowanych u powódek schorzeń powypadkowych, ich rodzaj, charakter, rozmiar, jakość, intensywność i czas trwania, wpływ na funkcjonowanie w życiu osobistym i zawodowym oraz starania o odwrócenie ujemnych następstw oceniane przez pryzmat kwantyfikatorów decydujących o wysokości zadośćuczynienia wskazują, iż przyznana przez Sąd kwota zadośćuczynienia w wysokości dla powódki J. Ł. w wysokości 9.000,00zł i powódki mał. M. Ł. (1) w wysokości 3.000,00zł, których rozmiar oszacowano w stosunku do powódki J. Ł. m.in. przy określonych przez biegłego ortopedę rodzaju, charakteru i rozmiarów cierpień fizycznych i psychicznych powódki, a także procentowej wartości uszczerbku na zdrowiu powódki na poziomie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu urazów ortopedycznych na poziomie 5%, nie jest rażąco niska i nadmiernie wygórowana.

Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło na organizmie powódek, w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, możliwości funkcjonowania w rodzinie i w dotychczasowym środowisku. Przyznanie odpowiedniego zadośćuczynienia oznacza przyznanie takiej kwoty, która rozsądnie oceniana da się określić jako godziwa w realiach danej sprawy. Skutkiem tej oceny winno zaś być zasądzenie zadośćuczynienia, które wystarcza do złagodzenia doznanych cierpień, a zarazem nie premiuje osób o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujących intensywniej na sytuacje traumatyczne lub też nie prowadzi do pokrzywdzenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje.

Zadośćuczynienie wypłacone powódkom w ramach postępowania szkodowego w rozmiarze na rzecz każdej z nich po 500,00zł Sąd wziął pod uwagę przy określaniu wysokości zadośćuczynienia, co nie jest jednak jednoznaczne z mechanicznym zmniejszeniem sumy zadośćuczynienia o kwotę tego odszkodowania, a jego wysokość oceniana łącznie przedstawia realną, ekonomicznie odczuwalną wartość.

W szczególności Sąd miał na względzie rodzaj, charakter i rozmiar doznanej krzywdy, w tym cierpienia fizycznych i psychicznych, a także przebyty proces leczenia i rehabilitacji i jego rezultaty oraz wpływ zdarzenia na bieżące funkcjonowanie powódek w życiu osobistym, rodzinnym i zawodowym.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić źródła wzbogacenia dla poszkodowanego, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądzonych zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Zadośćuczynienie powinno być bowiem zarazem środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy, winna ona uwzględniać aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczności, w której przebywa pokrzywdzony, przy czym rozmiar szkody niemajątkowej, ustala się, uwzględniając moment wyrokowania. – por. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I CSK 667/12, opubl. LEX nr 1391106, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 974/12, opubl. LEX nr 1362966, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 940/13, opubl. LEX nr 1466803, wyrok SN z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 595/13, opubl. (...) nr (...).

Powódki były również uprawnione do żądania zwrotu wydatków z tytułu kosztów leczenia. Powódki poniosły wydatki na leczenie w łącznej wysokości – powódka J. Ł. 5.769,90zł i powódka mał. M. Ł. (1) 3.650,00zł.

Świadczenie ubezpieczyciela w ramach umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje także uzasadnione i celowe koszty leczenia oraz rehabilitacji poszkodowanego niefinansowane ze środków publicznych. Przepis art. 444 § 1 kc nie nakłada na poszkodowanego obowiązku wykazywania, iż nie mógł skorzystać z państwowej służby zdrowia. (por. uchwała SN z dnia 19 maja 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 63/15, opubl. Biul. SN 2016 nr 5).

W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 kc jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku.

Ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiami, aby ich żądanie było konieczne i celowe. Osoba, która doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku ma zatem prawo domagać się w ramach naprawienia szkody, pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków wynikających z tego zdarzenia. Ponadto pojęcie „wszelkie koszty”, o których mowa w art. 444 § 1 kc oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić.

Celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego nie pogarszania. Muszą to być jednakże koszty, które pozostają w związku przyczynowym z likwidacją skutków uszkodzenia ciała. Koszty te należy oceniać wg kryteriów obiektywnych w zakresie potrzeb poszkodowanego. Nie mogą to być koszty, które przekraczają te potrzeby. Realność szkody wyraża się w tym, że przyznanie odszkodowania nie uzasadnia sama utrata zdrowia i ewentualność poniesienia wydatków, ale rzeczywiste zwiększenie potrzeb powstałe w następstwie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Przesłanką uwzględnienia żądania, o którym mowa w art. 444 § 1 kc jest wyłącznie wykazanie przez poszkodowanego, że suma której zwrotu domaga się od zobowiązanego do naprawienia szkody jest sumą potrzebną na koszty restytucji pełnej sprawności.

W tym miejscu należy wskazać, iż obowiązkiem stron postępowania było w ramach procesu przed Sądem przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzą roszczenia (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność ich twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki. W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 kc, wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 18 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 1150/12, opubl. LEX nr 1314923, wyrok SN z dnia 8 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt V CSK 57/11, opubl. LEX nr 1147804.

Wymagalne roszczenie o zadośćuczynienie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 77/14, opubl. LEX nr 1506727.

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc.

Odsetki na podstawie art. 481 kc należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 kc. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 kc albowiem orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, nie zaś konstytutywnego. W świetle art. 455 kc roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 203/13, opubl. LEX nr 1396899, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 807/12, opubl. LEX nr 1306007, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 459/13, opubl. LEX nr 1416095.

Sąd miał przy tym również na względzie treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2021.854 – j.t.), gdyż powołany przepis nakłada na ubezpieczyciela obowiązek spełnienia świadczenia

najdalej 30. dnia od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. wyrok s.apel. we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 539/13, opubl. LEX nr 1369453, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn akt V CSK 38/11, opubl. LEX nr 1129170, por. wyrok s.apel. w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 LEX nr 1353802.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 – 3 kpc i art. 100 kpc oraz w oparciu o treść § 2 pkt 4 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800 ze zm.) oraz art. 13 ust. 1 pkt 5 i 6 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2020.755 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2020.1546 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.